

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte: **Petru URSACHE**,
judecători: **Ghenadie NICOLAEV** și **Petru MORARU**,
cu participarea:
procurorului – **Sergiu CRIJANOVSKI**
avocatului – **Andrei ZADOROJNÎ**,
inculpatului – **Petru BUȘECICAN**,
interpretului – **Natalia GRIGORIU**,

a examinat în ședință închisă recursul declarat de avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Bușecican Petru, prin care se solicită casarea parțială a încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015 privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest în privința lui

BUȘECICAN Petru Serghei, născut la 19 iunie 1985, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Negrișteni 10, ap. 8.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Inculpatul și avocatul Zadorojnîi A., au solicitat admiterea recursului în sensul declarat, cu casarea încheierii contestate.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursului, ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii adoptate de instanța de apel.

Colegiul penal, în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015 s-a dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, pe un termen de 30 de zile, în privința inculpaților Bușecican P. și Rusețki S.

În privința inculpatului Rusețki S. încheierea nominalizată nu se contestă.

2. În partea descriptivă a încheierii, instanța de apel a specificat că, prin sentința

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2015, Bușecican P. a fost recunoscut vinovat și condamnat, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, în baza:

- art. 27,186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal - 2 ani închisoare;
- art. 186 alin. (5) Cod penal - 8 ani închisoare;
- art. art. 187 alin. (4) Cod penal - 8 ani închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, prin concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Bușecican P. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Măsura preventivă în privința inculpatului Bușecican P. a fost menținută starea de arest.

În conformitate cu prevederile art. 60 Cod penal, inculpatul Bușecican P. a fost eliberat de răspunderea penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Cauza penală nr. 2010020523, pe epizodul din 18.03.2010 în privința lui Bușecican P. pe faptul furtului bunurilor ce aparțin cet. Cernicico I., a fost încetat în temeiul art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

După care, sentința a fost contestată în ordine de apel de către inculpatul Rusețki S. și avocatul acestuia Gh. Danciuc și inculpatul Bușecican P. și apărătorul acestuia, Zadarojnî A.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015 s-a dispus admiterea, din alte motive, a apelurilor declarate, s-a casat sentința, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată.

Totodată, instanța de apel a adoptat și o încheiere, conducându-se de prevederile art. 329 Cod de procedură penală, prin care a dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, pe un termen de 30 de zile, în privința lui Bușecican P.

Prin urmare, ținând cont de prevederile art. 175, 176, 185-186 Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că menținerea măsurii privative sub formă de arest preventiv față de inculpatul Bușecican P. este justificată, întemeiată și necesară, or acesta aflându-se la libertate ar putea din nou să comită infracțiuni, cât și să se sustragă de la instanța de judecată și de la executarea unei eventuale pedepse penale privative de libertate.

Astfel, instanța a stabilit că există bănuială rezonabilă că inculpatul a săvârșit infracțiunile imputate, urmărirea penală a fost pornită cu respectarea legislației în vigoare, probele prezentate de acuzare confirmă faptul existenței acestei bănuieli de săvârșire a infracțiunilor, care sunt din categoria celor grave, există riscul eschivării inculpatului de la judecată și în scopul prevenirii săvârșirii de către acesta a unei noi infracțiuni, ținând cont de personalitatea lui, care aflându-se la libertate a comis un șir de noi infracțiuni, anterior a fost judecat, comportamentul inculpatului în societate,

reputația, faptul că nu este angajat în câmpul muncii și existența riscului eschivării lui de la examinarea cauzei.

Din atare considerente instanța de apel a conchis asupra faptului că, aplicarea altor măsuri preventive față de Bușecican P. ar fi insuficiente, ele permițând inculpatului să împiedice desfășurarea normală și în termeni rezonabili a examinării prezentei cauzei.

3. Avocatul Zadorojnî A., acționînd în numele inculpatului Bușecican P., declară recurs împotriva încheierii menționate solicitînd casarea parțială a acesteia și anularea măsurii preventive sub formă de arest aplicate în privința lui Bușecican P., invocînd că măsura aplicată este neîntemeiată și chiar inadmisibilă, din motiv că nu au fost respectate condițiile procedurale.

În esență, recurentul menționează că, la caz, nu au fost identificate și demonstrate riscurile stipulate în pct. 6) din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 15.04.2013 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu. De asemenea, s-a specificat că, nu au fost aduse și careva probe ce ar demonstra necesitatea ținerii în continuare a inculpatului în stare de arest.

Totodată, apărătorul menționează și despre aceea că instanța de apel a ignorat faptul că Bușecican P., avînd statut de inculpat, se află în stare de arest un timp îndelungat, din 04.04.2014, adică mai bine de 19 luni, depășind termenul de ținere a persoanei în stare de arest reglementat de art. 186 Cod de procedură penală. Or, în aceste circumstanțe măsura aleasă în privința lui Bușecican P., nu poate fi considerată proporțională și echitabilă.

4. Judecînd recursul declarat de avocatul Zadorojnî A. în numele inculpatului, în raport cu materialele cauzei și alegațiile invocate de recurent, ascultînd opinia părților prezente la proces, Colegiul penal conchide că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins, pentru următoarele considerente de fapt și de drept.

În vederea susținerii acestei statuări, instanța de recurs amintește că, conform art. 311, 312, 329, 416 Cod de procedură penală, instanța de apel, deliberînd asupra apelului, dacă este necesar, poate hotărî aplicarea dispozițiilor privitoare la măsurile preventive. În cazul aplicării termenului arestării preventive, hotărîrea instanței poate fi atacată, în termen de 3 zile, în instanța ierarhic superioară cu recurs, pentru efectuarea controlului judiciar al legalității deciziei respective. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

De asemenea, urmează a fi specificat că, potrivit prevederilor art. 175 Cod de procedură penală, măsurile preventive sînt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca ei să nu împiedice stabilirea

adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

Conform art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal ori să săvârșească alte infracțiuni, de asemenea ele pot fi aplicate de către instanță pentru asigurarea executării sentinței. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede, că arestarea preventivă și măsurile alternative arestării se aplică numai persoanei care este bănuită, învinuită de săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, iar în cazul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea altor infracțiuni, ele se aplică învinuitului, inculpatului care a comis cel puțin una din acțiunile menționate la alin. (1).

Față de cele ce preced, Colegiul penal specifică că în Hotărârea Plenului nr. 1 din 15 aprilie 2015 despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu //Buletinul CSJ a RM 7-8/4, 2013, este expres indicat că o persoană condamnată în prima instanță, fie că a fost sau nu în stare de arest pînă la acel moment, se găsește în situația precizată de art. 5 parag.1 lit. a) din Convenția europeană, care autorizează privarea de libertate a persoanelor pe baza condamnării, chiar și nedefinitive. Or, Curtea Europeană a apreciat că, după pronunțarea unei hotărâri de condamnare, privarea de libertate a unei persoane, chiar în timpul judecării propriului apel, este întemeiată pe cazul specificat în art. 5 §1 lit. a) din Convenția Europeană.

În același context, s-a pronunțat Curtea Europeană a Drepturilor Omului și în hotărârea sa B. vs. Austria (16 martie 1989, cererea nr. 11968/86), unde a menționat că o persoană condamnată în prima instanță și aflată în stare de detenție în timpul judecării propriului apel nu poate fi considerată ca „*deținută în vederea aducerii sale în fața autorităților judiciare competente, atunci cînd există motive verosimile de a bănuii că a săvârșit infracțiunea pentru care a fost condamnată*”.

Prin urmare, Colegiul penal verificînd legalitatea și temeinicia aplicării în privința lui Bușecican P. a măsurii preventive, arestarea preventivă, pe un termen de 30 de zile, consideră că instanța de apel, la adoptarea încheierii recurate a ținut cont în deplină măsură de prevederile art.176, 185-186, 329 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal consideră că, în speță, sînt prezente temeiurile indicate mai sus, fiind probat faptul necesității aplicării în privința lui Bușecican P. a măsurii preventive sub formă de arest preventiv, reieșind din complexitatea cauzei penale, gravitatea infracțiunilor incriminate inculpatului și comportamentul acestuia.

Or, instanța de recurs conchide că, instanța de apel corect a reținut că: „ .... există bănuială rezonabilă că acesta a săvârșit infracțiunea imputată, urmărirea

penală a fost pornită cu respectarea legislației în vigoare în privința inculpaților, probele prezentate de acuzare confirmă faptul existenței acestei bănuieli în comiterea infracțiunii, care este din categoria celor grave, există riscul eschivării inculpaților de la judecată în scopul prevenirii săvârșirii de către acesta a unei noi infracțiuni, ținând cont de personalitatea acestora, care aflându-se la liberate au comis un șir de noi infracțiuni, anterior a fost judecați, comportamentul inculpaților în societate, reputația acestora, care nu sunt angajați în câmpul muncii și constată existența riscului eschivării lor de la examinarea cauzei.”

Mai mult, în același context, Colegiul penal ține să menționeze și despre faptul că inculpatul Bușecican P. este învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de 27,186 alin. (2) lit. c) și d), art. 186 alin. (5), art. 187 alin. (4) și art. 264¹ alin. (4) Cod penal, iar sancțiunile art. 186 alin. (5), art. 187 alin. (4) Cod penal prevăd pedeapsa închisorii pînă la 12 ani, care potrivit art. 16 Cod penal se atribuie la categoria celor grave.

Respectiv, în opinia instanței de recurs, este justă constatarea instanței de apel precum că, în cauză, sînt întrunite toate condițiile legale, necesare pentru aplicarea măsurii preventive în privința lui Bușecican P. - arestul, și anume există motive verosimile că inculpatul se face vinovat de infracțiunile incriminate, și că acesta ar putea să se ascundă de instanță, iar în caz că va fi dovedită vinovăția sa, și de la executarea pedepsei.

În acest context, instanța de apel întemeiat s-a referit la faptul că, aplicarea arestului preventiv față de Bușecican P., este oportună și din motiv că din actele cauzei rezultă riscul sporit de dispariție a inculpatului. Astfel spus, instanța de apel corect a statuat că temeiurile de aplicare a măsurii preventive sub formă de arest corespund cerințelor legislației în vigoare.

Față de cele ce preced, instanța de recurs menționează că aspectele invocate supra se circumscriu și cerințelor Curții Europene pentru Drepturile Omului, fiind conforme caracterului detenției preventive, în sensul că detenția este justificată doar dacă se face dovadă că asupra procesului penal planează *cel puțin unul dintre următoarele pericole*, care trebuie apreciate în concret pentru fiecare caz în parte:

- pericolul de săvârșire a unor noi infracțiuni;
- pericolul de distrugere a probelor;
- riscul presiunii asupra martorilor sau pericolul de dispariție a inculpatului,
- pericolul de a fi tulburată liniștea publică.

În aceeași ordine de idei, se relevă și despre statuările din Recomandarea nr. R(80) 11 a Comitetului de Miniștri a Consiliului Europei, potrivit căreia detenția provizorie poate fi dispusă numai dacă există suspiciunea justificată că persoana în cauză a săvârșit așa-zisa infracțiune, și dacă există motive întemeiate pentru a considera că există unul sau mai multe din următoarele temeuri: riscul sustragerii,

riscul obstrucționării cursului justiției și riscul de a săvârși o infracțiune gravă.

La caz, temeiurile aplicării arestării preventive față de inculpat au păstrat puterea probantă, or, după cum a menționat și instanța de apel, inculpatul aflându-se la libertate, după ce instanța i-a înlocuit arestul preventiv pe o măsură mai blândă, a comis și alte infracțiuni, care ulterior au fost conexe la cauza penală în privința sa. Din atare considerente se apreciază că în prezent sunt temeiuri verosimile de a considera că inculpatul ar putea săvârși noi infracțiuni, s-au s-ar putea eschiva de la prezentarea în ședința de judecată și ar putea influența negativ procesul de stabilire a adevărului pe dosarul penal.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a aplicat normele de procedură la stabilirea măsurii arestului preventiv în privința inculpatului Bușecican P., deoarece circumstanțele sus menționate sînt suficiente, justificate și permit a concluziona asupra existenței riscului real de ingerință a inculpatului în cursul normal al justiției, prin eschivarea sa de la judecată, săvîrșirea de noi infracțiuni și tergiversarea nejustificată a procesului penal.

În consecință, Colegiul penal conchide că nu au fost stabilite careva încălcări ale normelor legale de natură să afecteze hotărîrea recurată și, din aceste considerente, recursul avocatului urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

5. În conformitate cu prevederile art. 312, 329 Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Respinge recursul declarat de avocatul Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Bușecican Petru, cu menținerea încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015, prin care s-a dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile în privința lui Bușecican Petru Serghei.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 decembrie 2015.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru